

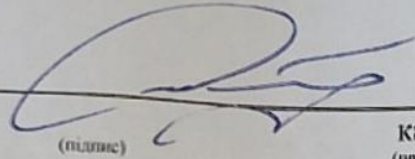
**Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра маркетингу та логістики**

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Основи наукових досліджень
(обов'язковий)**

Реалізується в межах освітньої програми **Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**
за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
на **1** (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2021

Розробник:

(підпис)

Данько Ю.О., д.е.н., професор,
кафедри *маркетингу та логістики*
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

С.І. Терещенко,
д.е.н., професор,
завідувач кафедри *економіки та підприємництва*

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Основи наукових досліджень		
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо – професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». За спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність		
5.	Рівень НРК	6		
6.	Семестр та тривалість вивчення	3, 1 - 15 тиждень		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	Денна: 5		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
		30	30	-
9.	Мова навчання	Українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Д.е.н, професор Данько Ю.І.		
10.1.	Контактна інформація	ауд. 214е; тел.: +380506935205; yuriy.i.danko@gmail.com		
11	Загальний опис освітнього компонента	Спрямований на вдосконалення вмінь у пошуці та опрацюванні наукової інформації, виборі методів дослідження, у точному формулюванні проблеми, мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження		
12	Мета освітнього компонента	Формування системи знань з методології, теорії методу і дослідницького процесу, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності, формування вміння організовувати наукове дослідження певної проблеми з використанням усього комплексу традиційних методів наукових досліджень.		
13	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні ОК: українська мова та академічне письмо.		
14	Політика академічної доброчесності	Студенти повинні чітко дотримуватися вимог «Положення про академічну доброчесність СНАУ». Недопустимим є списування під час контрольних робіт та іспиту. При використанні різноманітних засобів інформації, має бути здійснено посилання на використане джерело. Усі виконані самостійні роботи (реферати, індивідуальні завдання) перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту за виконання вимог щодо посилань (допускається не більше 40 % текстових запозичень).		
15	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4675		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)			Як оцінюється ДРН
	ПРН ₁	ПРН ₅	ПРН ₁₀	
ДРН 1. Розрізнити фундаментальні та прикладні дослідження, визначити об'єкт дослідження та правильно формулювати його зміст та предмет.	x			Тестування, оцінювання
ДРН 2. Здійснювати пошук інформації за різними напрямками та проводити статистичну обробку і оцінку даних наукових досліджень.		x		Презентація та захист результатів дослідження
ДРН 3. Практично реалізовувати опановані методологічні основи наукових досліджень.			x	Розв'язування ситуаційних задач
ДРН 4. Складати план наукової роботи з урахуванням літературної форми представлення наукового дослідження та здійснювати відповідно до загальних вимог змістовне наповнення основних складників наукового дослідження з дотриманням вимог до друку.	x		x	Доповіді за рефератами

ПРН₁ Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння креативного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН₅ Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва торгівлі та біржової діяльності

ПРН₁₀ Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу(денна/заочна ф.н.)		Рекомендована література	
	Аудиторна робота	Самостійна робота		
	Лк	П.з		
<p>Тема 1. <i>Наука і наукові дослідження в сучасному світі</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність науки як суспільної категорії 2. Поняття наукових досліджень та їх класифікація 3. Об'єкт і предмет наукового дослідження 4. Результат наукових досліджень 5. Організація наукової діяльності в Україні 	4	4	10	<p>Основні джерела: 1;2;3;4. Інші джерела: 1;3;4;5;6;7. Методичне забезпечення: 1.</p>
<p>Тема 2. <i>Структура наукового дослідження та змістовне наповнення його складників</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вибір теми наукового дослідження 2. Літературна форма представлення наукового дослідження 3. Загальна структура та змістовне наповнення змісту та вступу наукового дослідження 4. Змістовне наповнення основної частини наукового дослідження 5. Змістовне наповнення висновків наукового дослідження 	6	4	14	<p>Основні джерела: 2;3. Інші джерела: 1;3;6;7 Методичне забезпечення: 1.</p>
<p>Тема 3. <i>Інформаційне забезпечення наукових досліджень</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформація як фактор потенціалу науки 2. Сутність і властивості інформації 3. Класифікація інформації та її важливість при здійсненні наукових досліджень 4. Задоволення інформаційних потреб споживача 	4	4	14	<p>Основні джерела 1;2;3;4. Інші джерела: 1;2;5;6;7. Методичне забезпечення: 1.</p>

5. Пошук наукової інформації				
<p>Тема 4. <i>Методи наукового дослідження</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність методології та її складових 2. Емпіричні методи дослідження 3. Соціологічний метод в наукових дослідженнях 4. Метод експертних оцінок 5. Теоретичні методи дослідження 6. Загально – логічні методи дослідження 	4	4	14	<p>Основні джерела: 1;2;3;4. Інші джерела: 1;2;3;4;5;6. Методичне забезпечення: 1.</p>
<p>Тема 5. <i>Статистична обробка та оцінка даних наукових досліджень</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Метод статистичних групувань 2. Індексний метод в наукових дослідженнях 3. Динамічні ряди та їх застосування в аналізі і прогнозуванні явищ та процесів 4. Використання кореляційних моделей в наукових дослідженнях 	4	6	12	<p>Основні джерела: 4. Інші джерела: 1. Методичне забезпечення: 1.</p>
<p>Тема 6. <i>Оформлення результатів наукового дослідження</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні вимоги та друку наукових робіт 2. Оформлення наукових публікацій: наукових статей, тез 	4	4	10	<p>Основні джерела: 1;3;4 Інші джерела: 1;3;7. Методичне забезпечення: 1.</p>
<p>Тема 7. <i>Ефективність науково-дослідних робіт.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Результати НДР: загальна характеристика 2. Ефективність НДР: поняття та вимірювання 3. Вимірювання ефективності роботи вченого та наукових колективів 	2	2	8	<p>Основні джерела: 1;3. Методичне забезпечення: 1.</p>

Тема 8. Наукова та методологічна культура як чинник підвищення ефективності наукової діяльності. 2. Поняття наукової та методологічної культури. Специфіка її формування та механізми реалізації 3. Плюралізм підходів та засобів підвищення ефективності наукової діяльності 4. Поняття наукового співтовариства та наукової комунікації. 5. Концепція академічної чесності, основні напрями та перспективи її реалізації	2	2	8	Основні джерела: 1;2;3. Інші джерела: 2. Методичне забезпечення: 1.
Всього	30	30	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 2.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 3.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи,	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 4.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні	Дослідницький метод

	роботи	
	Метод т'юторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок

*За умови змін процесу навчання

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Підсумкове оцінювання за темами	20 балів/20%	До кінця 7; 15 тижнів
2.	Вирішення ситуаційних завдань за темами	10 балів/10%	До кінця 7; 15 тижнів
3.	Індивідуальне завдання (написання тези)	20 балів/20%	До кінця 7 тижня
4.	Аналіз текстів (реферат)	20 балів/20%	Продовж 13 - 14 тижнів
5.	Підсумковий контроль: виконання комплексного завдання за усім освітнім компонентом - теоретичні питання - тести	30 балів /30 %	згідно затвердженого розкладу

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Підсумкове оцінювання за темами	<12 балів	12-15	15-18 балів	18 -20 балів
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Студент демонструє деяке розуміння конкретних предметних теорій, парадигм, концепцій та принципів</i>	<i>Студент демонструє розуміння специфічних теорій, парадигм, концепцій та принципів, а також розуміння більш спеціалізованих областей</i>	<i>Студент демонструє глибоке розуміння специфічних теорій, парадигм, концепцій та принципів, а також глибоке розуміння більш спеціалізованих областей</i>
Вирішення ситуаційних завдань за темами	<6 балів	6 -8	8-9 балів	9-10 балів
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Студент здатен вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи</i>	<i>Студент здатен вирішувати низку числових задач, використовуючи відповідні методи</i>	<i>Студент здатен складати числові та ситуаційні проблеми, використовуючи відповідні методи.</i>
Індивідуальне	<12 балів	12-15	15-18 балів	18 -20 балів

завдання (написання тези)	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
Аналіз текстів (реферат)	<i><12 балів</i>	<i>12-15</i>	<i>15-18 балів</i>	<i>18 -20 балів</i>
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Студент здатен зіставляти, узагальнювати та аналізувати інформацію</i>	<i>Студент здатен аналізувати, синтезувати, узагальнювати та оцінювати інформацію</i>	<i>Студент здатен шукати, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та критично оцінювати інформацію</i>
Екзамен	<i><18 балів</i>	<i>18-23</i>	<i>23-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Студент здатен пригадати та відтворити знання на основі безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК</i>	<i>Студент здатен пригадати та відтворити знання, безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК із деякими доказами більш широкого дослідження</i>	<i>Студент здатен відтворити знання, отримані поза межами безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК</i>

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Тестування знань після вивчення тем 1; 2; 3; 4; 5; 6, 7, 8	3; 5; 7; 9;11;12,14 тижні
2.	Представлення результатів наукового дослідження	6 – 7 тиждень
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над рефератом (тезою) протягом занять	2- 12 тижні
4.	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після доповіді за рефератом та презентації результатів наукового дослідження	Протягом тижня після захисту
5.	Самооцінювання та взаємна оцінка відповідей, захистів результатів наукового дослідження	Протягом тижня після відповідей, доповідей та захистів результатів дослідження

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

1. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
2. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf>
3. Юрченко С.О., Юрченко О.Є. Основи наукових досліджень: навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 204 с. URL: <https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2017-12-12/Yurchenko.pdf>
4. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>

6.2. Інші джерела

1. Андрійчук В.Г. Основи наукових досліджень в агробізнесі: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2018. 491 с.
2. Антонюк В.С., Полонський Л.Г., Аверченков В.І., Малахов Ю.А. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. К.: НТУУ «КПІ». 2015. 276 с. URL: <http://www.oiep.kpi.ua/downloads/disc/anton.pdf>
3. Гончарук Т.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль, 2014. 272 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/4874/3/ПОСІБНИК%20ОНД%20друк.pdf>
4. Каламбет С.В., Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
5. Кириленко О.П., Письменний В.В. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях: навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 228 с. URL: [http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/12251/1/Основи%20наукових%20досліджень%20\(2013\).pdf](http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/12251/1/Основи%20наукових%20досліджень%20(2013).pdf)
6. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. URL: https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf
7. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Л.: Ромус-Поліграф, 2002.- 128 с. URL: <http://kist.ntu.edu.ua/textPhD/osNaukDos.pdf>

6.3. Методичне забезпечення

1. Курс «Основи наукових досліджень» в системі MOODLE. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4675>

6.4. Інформаційні ресурси

1. Офіційна інтернет-сторінка Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

6.5. Програмне забезпечення

1. Використання пакету стандартних програм Microsoft Office